

Rollemodeller

Bæredygtighed i øjenhøjde

Hvordan rollemodelcases kan gøre bæredygtighed konkret, relevant og handlingsorienteret på erhvervsuddannelserne.

Kort om projektet

Projektet Grønne rollemodeller har undersøgt, hvordan elever på erhvervsuddannelser kan inspireres og motiveres til at arbejde med bæredygtig udvikling gennem genkendelige faglige rollemodeller i undervisningen. Projektet er gennemført med deltagelse fra Randers Social- og Sundhedsskole, Herningsholm Landbrugsskole, UCRS Skjern og Aarhus Business College og har dermed omfattet social- og sundhedsområdet, landbrugsuddannelserne, tekniske uddannelser og merkantile uddannelser. Merkura, Videnscenter for merkantil udvikling, har været projektleder. Simon Elsborg, ph.d. i bæredygtighedspsykologi, har bidraget med ekspertsparring.

Udgangspunktet har været, at bæredygtighed ofte kan opleves som et stort og abstrakt emne. Projektet viser, at grøn omstilling og bæredygtighed bliver mere relevant, når den kobles til elevernes egen faglighed, uddannelse og de konkrete situationer, de møder i praksis.

Hvorfor arbejde med rollemodeller?

Rollemodellerne er valgt for at gøre bæredygtighed mere nærværende og handlingsorienteret. I stedet for at tale om bæredygtighed som noget fjernt, viser casene, hvordan fagpersoner træffer valg, håndterer dilemmaer og finder løsninger i deres konkrete arbejde.

Projektets erfaringer peger på, at elever i højere grad engagerer sig, når de kan spejle sig i rollemodellens faglige hverdag. Fortællingen skal være troværdig, genkendelig og tæt på elevernes egen virkelighed.

“Når eleverne kan se sig selv i fortællingen, bliver bæredygtighed en del af faget - ikke et emne ved siden af.”

Hvad er der udviklet?

Projektets centrale resultat er et undervisningssite med rollemodelcases. Materialet består af forskellige formater, blandt andet video, lyd, interview og undervisningsopgaver. Tilsammen giver det underviserne mulighed for at bruge casene fleksibelt i forskellige fag, forløb og undervisningssituationer.

Materialet kan bruges som afsæt for refleksion, klassedialog, praksisnære øvelser og koblinger til elevernes erfaringer fra skole, praktik eller oplæring.

Video

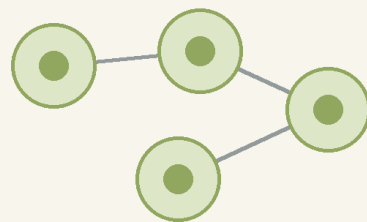
Lyd

Interview

Opgaver

Erfaringer fra afprøvningen

Fra abstrakt klimadagsorden til konkrete faglige handlemuligheder

Hvad viser erfaringerne?

Evalueringerne peger på, at rollemodeller kan styrke elevernes motivation og bevidsthed om deres egen rolle i den grønne omstilling og en bæredygtig udvikling. Materialet gør det lettere at tale om bæredygtighed som noget, eleverne allerede er en del af, og som de kan påvirke gennem deres faglige valg og handlinger.

En vigtig erfaring er, at materialet ikke nødvendigvis skaber store holdningsskift i sig selv. Flere elever har i forvejen viden og holdninger. Værdien ligger især i, at rollemodellerne hjælper eleverne med at omsætte viden og ansvar til konkrete overvejelser om praksis.

Centrale pointer

- Tæt kobling til elevernes fag og praksis
- Dialog og refleksion er afgørende
- Bæredygtighed skal gøres konkret og hverdagsnær

Centrale læringspunkter

- Rollemodelcases virker bedst, når de tager udgangspunkt i konkrete valg og dilemmaer, som eleverne kan genkende fra deres uddannelse og kommende arbejdsliv.
- Video, lyd og tekst skaber et godt afsæt, men materialet får størst værdi i samtalen, opgaverne og koblingen til praksis.
- Bæredygtighed kan formidles uden at blive moraliserende, når bæredygtighed kobles til faglig stolthed og konkrete handlemuligheder.

Videre brug af materialet

Materialerne på nyeveje.nu kan bruges af undervisere, der ønsker at arbejde med bæredygtighed, grøn omstilling og faglig identitet på erhvervsuddannelserne. Casene kan indgå som en del af eksisterende undervisning eller bruges som inspiration til nye forløb.

Erfaringerne viser, at der er potentiale i at udvikle flere rollemodeller og flere tematiske vinkler. Jo tættere rollemodellerne er på elevernes egen virkelighed, desto lettere bliver det at skabe engagement og refleksion.

Konklusion

Rollemodeller kan gøre bæredygtighed mere konkret, relevant og handlingsorienteret for elever på erhvervsuddannelserne. Når eleverne møder fagpersoner, de kan spejle sig i, bliver bæredygtighed ikke noget fjernt, men en del af deres egen faglighed og fremtidige arbejdsliv.

Projektet viser, at rollemodeller kan skabe dialog, styrke faglig stolthed og give eleverne blik for de handlemuligheder, de allerede har - og dem, de kan udvikle.